

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Raport końcowy z warsztatu refleksyjnego dotyczącego ewaluacji (on-going) realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR) Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa.

Data i miejsce warsztatu: 3 lutego 2026r. – sala obrad – Urząd Gminy Michałowice, Pl. Józefa Piłsudskiego 1, 32-091 Michałowice.

Liczba uczestników: 15 osób

Moderator: Monika Kwaczała – Dyrektor Biura LGD.

Cel warsztatu: Warsztat refleksyjny to element ewaluacji wewnętrznej on-going wprowadzony do realizacji w LGD Wytyczną Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Wytyczna 5/3/2017 z 18 sierpnia 2017 r.). Zgodnie z nią oraz Podręcznikiem Monitoringu i Ewaluacji LSR, na początku każdego roku LGD dokonuje ewaluacji wewnętrznej, której kulminacyjnym punktem jest przeprowadzanie ćwiczeń opartych o analizę i refleksję nad otrzymanymi wynikami mającymi na celu dokonanie bieżącej analizy procesu wdrażania i jego efektów oraz zmian w otoczeniu LSR. Celem warsztatu jest lepsze zrozumienie osiągniętych rezultatów, zmian otoczenia oraz przewidywanie zagrożeń związanych z realizacją wskaźników, a poprzez to całej Strategii. Rozważania przeprowadzone w trakcie warsztatów mogą być również podstawą do podejmowania decyzji o ewentualnej zmianie kierunku działań – jeśli to będzie konieczne – oraz stanowią wkład w ewaluację ex-post.

Zagadnienia omawiane na spotkaniu oraz konkluzje z dyskusji:

1. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?

Według uczestników warsztatu refleksyjnego realizacja planu finansowego i rzeczowego LSR przewidzianego na rok 2025 jest niezadowalająca.

Szczególny niepokój budzi efektywność realizacji wskaźników oraz wydatkowania środków związanych z wdrażaniem LSR. Owszem, nabory w ramach wdrażania LSR są ogłaszane i konkursy są realizowane, wnioski przez Beneficjentów są składane do LGD, jednak ilość podpisywanych umów i realizowanych projektów jest niezadowalająca, bowiem żadna umowa w roku 2025 nie została podpisana.

W roku 2025 przeprowadzono 6 następujących naborów wniosków:

1. Nabór na Infrastrukturę kultury 7.6 w ramach FEM 2023-2027; Termin: 24.03.2025-28.04.2025; złożono 4 wnioski, wybrano do finansowania 4 wnioski; w rezultacie wszystkie 4 wnioski zostały wycofane z naboru.
2. Nabór na Tworzenie nowych oraz rozwój istniejących placówek wsparcia dziennego dzieci i młodzieży 6.22 w ramach FEM 2023-2027 EFS+; Termin: 08.05.2025-09.06.2025; ze względu na fakt, że w ramach naboru nie złożono żadnego wniosku o przyznie pomocy nabór został unieważniony
3. Nabór na Start działalności gospodarczej w ramach PS WPR; Termin: 11.09.2025-26.09.2025, złożono 6 wniosków, żaden nie został wybrany do finansowania
4. Nabór na Rozwój działalności gospodarczej w ramach PS WPR, Termin: 11.09.2025-26.09.2025, złożono 4 wnioski, 1 wniosek został wybrany do finansowania i przekazany do UMWM.
5. Nabór na Tworzenie nowych oraz rozwój istniejących placówek wsparcia dziennego dzieci i młodzieży 6.22 w ramach FEM 2023-2027 EFS+; Termin: 13.10.2025-05.12.2025, złożono 2 wnioski; 2 wnioski zostały wybrane do finansowania
6. Nabór na Infrastrukturę kultury 7.6 w ramach FEM 2023-2027; Termin: 20.11.2025-30.12.2025; złożono 6 wniosków.

W roku 2025 ukazały się jeszcze 2 ogłoszenia o naborach wniosków: 22.12.2025 roku ukazało się ogłoszenie o naborze na działania Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej (termin: 05.01.2026- 20.01.2026) oraz dnia 24 grudnia ukazało się ogłoszenie o naborze wniosków na działanie Start działalności gospodarczej (termin: 07.01.2026-21.01.2026) |

Konkursy wniosków cieszyły się zainteresowaniem wśród wnioskodawców, co pokazuje efektywność działań informacyjno- promocyjnych oraz doradczych LGD. W sprzyjających warunkach powinno zapewnić to płynną i efektywną realizację finansową i rzeczową LSR. Jednakże tak nie jest. Wśród najważniejszych przyczyn takiego stanu rzeczy uczestnicy warsztatu wymienili m.in. zmieniające się wytyczne, procedury i wymogi prawne, powiązane z nimi czasochłonne i pracochłonne aktualizacje dokumentów, trudności w uzyskaniu jednoznacznej odpowiedzi na problematyczne kwestie, brak zaufania oraz brak stosowania zasady „rozstrzygania wątpliwości na korzyść uczestników” oraz działania w tzw. „dobrej wierze”, mało przyjazne, czytelne i przejrzyste przepisy prawa, problemy z ich interpretacją, bardzo wysoki stopień skomplikowania i trudności w wypełnianiu w dokumentacji aplikacyjnej (w szczególności dot. to funduszy EFRR i EFS+).

1a. Jeżeli nie to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR?

Poziom realizacji planu rzeczowego i finansowego może lub nie wpłynąć negatywnie na osiągnięcie założonych poziomów realizacji wskaźników przewidzianych na kamień milowy. LGD na bieżąco aktualizuje Lokalną Strategię Rozwoju, uruchamiane i ogłaszane są kolejne nabory wniosków, aby wykorzystywać środki z budżetu LSR. Zarząd LGD podejmuje wszelkie działania aby wykonać cele wyznaczone przez UMWM.

1b. Jak można wskazać przyczyny odstępstw od planu?

Uczestnicy warsztatu zdefiniowali 3 główne przyczyny odstępstwa od planu:

1. Bardzo wysoki stopień wymagań oraz poziom skomplikowania w dokumentacji aplikacyjnej oraz brak zaufania w szczególności do Wnioskodawców, jakimi są jednostki samorządu terytorialnego – gminy, które zgodnie z zapisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej - Rozdział I art. 7: „Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.” oraz art. 16. pkt 2: „Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej. Przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych samorząd wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność”.
2. Długi okres weryfikacji wniosków przekazywanych przez LGD do UMWM.
3. Utrzymujący się odsetek słabej jakości wniosków, które są składane.

Część wnioskodawców przygotowuje wnioski w tzw. „ostatniej chwili”, nie stosując się do zaleceń otrzymanych w trakcie doradztwa lub w ogóle nie korzystając z takiej możliwości. Drugą grupę stanowią wnioski przygotowane dobrze, które jednak z przyczyn formalnych będą odrzucone na etapie UMWM z powodu np. nieotrzymania „na czas” dokumentów od innych instytucji.

1c. Jakie działania można podjąć, by uniknąć ich w kolejnym roku?

Członkowie Zarządu obecni na warsztacie wyjaśnili zebranym, że w 2026 roku LGD planuje ogłaszanie naborów wniosków na poszczególne działania wskazane w LSR. Zaplanowano ogłoszenie naborów na wszystkie zaplanowane działania, na maksymalne kwoty dostępne w budżecie LSR. Powodzenie tych działań zależy jednak także od decyzji podejmowanych przez UMWM - przede wszystkim chodzi o terminowość ustalania dokumentacji, oceny wniosków na wdrażaniu, współpraca z beneficjentami na etapie realizacji projektów.

2. W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?

Uczestnicy warsztatu refleksyjnego po raz kolejny podkreślili, że jakość wybieranych wniosków ma znaczenie w osiąganiu wskaźników. Im lepiej przygotowane wnioski, poprawnie skompletowane załączniki, prawidłowo opracowany biznesplan tym szybciej powinien przebiegać proces oceny, podpisywania umów oraz rozliczania projektów, a co za tym idzie proces osiągania wskaźników LSR.

2a. W jakich obszarach tematycznych jakość wniosków jest zadowalająca, a w których budzi wątpliwość?

Wydawać by się mogło, że najlepsze jakościowo wnioski składane są przez JST, m.in. dzięki swemu dużemu doświadczeniu tych jednostek oraz kadry pracowniczej bezpośrednio zaangażowanej w przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej. Niestety bardzo wysoki stopień skomplikowania dokumentacji aplikacyjnej oraz brak zaufania IZ do gminy jako uczestnika w sprawowaniu władzy publicznej nie potwierdza tego założenia. Również wnioski z tzw. działań przedsiębiorczych często ze względu na pisanie ich w tzw. „ostatniej chwili” budzą wątpliwości co do ich jakości.

2b. Jeżeli jakość w pewnych obszarach budzi wątpliwość, czy może odbić się na realizacji celów LSR?

Według uczestników warsztatu gorsza jakość wniosków może docelowo odbić się na realizacji celów LSR, gdyż słabej jakości wnioski są masowo odrzucane na etapie oceny wniosków przez UMWM. Ocena tam prowadzona jest niezwykle restrykcyjna, co powoduje, że mimo pozytywnej oceny przez LGD dany wniosek zostaje negatywnie oceniony przez UMWM.

2c. Co można zrobić by podnieść jakość wniosków?

W LGD prowadzone są różnego typu działania informacyjno-doradcze (np. spotkania informacyjno-edukacyjne, doradztwo bezpośrednie, doradztwo mailowe oraz telefoniczne).

Należy jeszcze dokładniej i bardziej wnikliwie konsultować z Wnioskodawcami składane w ramach konkursów wnioski oraz uczulać ich na konieczność większego zaangażowania w proces pisanie, realizowania i rozliczania projektów.

Wskazano także na konieczność poprawy pracy Rady LGD poprzez zwiększenie frekwencji podczas posiedzeń oraz wzrost ich zaangażowania w proces oceny wniosków.

3. W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?

Obecny kształt Lokalnych Kryteriów Wyboru jest wynikiem kilkukrotnego procesu ich konsultacji i aktualizacji. Zdaniem uczestników warsztatu na ten moment spełniają one swoją rolę. Kryteria są określone w sposób jasny i czytelny, nie pozostawiają pola do dowolnej interpretacji, jest to zdanie nie tylko przedstawicieli LGD, ale także wnioskodawców, którzy nie zgłaszali uwag, co do ich treści i poziomu zrozumiałości.

3a. Czy są jednoznaczne, obiektywne, czy pozwalają wybrać najlepsze wnioski?

Kryteria wyboru stosowane obecnie pozwalają na prowadzenie w sposób prawidłowy procesu oceny operacji. Kryteria są szczegółowe, obiektywne i w sposób jednoznaczny pozwalają na przyznawanie punktów. W oparciu o kilkukrotną konsultację Lokalnych Kryteriów Wyboru wypracowano zapisy, które wskazują że znaczna większość stosowanych kryteriów opiera się wprost o zapisy wniosku lub załączników i na ich podstawie przyznawane są punkty.

3b. Czy wnioskodawcy zgłaszają wątpliwości odnośnie kryteriów, jakie?

Aktualnie wnioskodawcy nie zgłaszają wątpliwości co do treści Kryteriów.

3c. Co można zrobić, żeby poprawić katalog kryteriów?

Aktualnie stosowane przez LGD Kryteria nie wymagają poprawy ani aktualizacji.

4. W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?

Osoby obecne na warsztacie refleksyjnym oceniły, że wybierane projekty przyczyniają się do osiągania celów LSR oraz odpowiadają na potrzeby społeczności lokalnych LGD. Projekty, które są składane do LGD w ramach naborów dotyczą zakresów wskazanych w strategii. W 2025r. składane były projekty infrastrukturalne (Infrastruktura kultury), Placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz z zakresu Start i Rozwój działalności gospodarczej, które odpowiadały na potrzeby mieszkańców obszaru LGD.

4a. Jakie zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej nastąpiły i mogą mieć wpływ na dezaktualizację LSR?

Zapisy LSR – głównie w obszarze wskazanych i zdefiniowanych celów jak i wskaźników są na tyle obszerne, że nie ulegają na ten moment dezaktualizacji. Na etapie tworzenia LSR nie wprowadzono bardzo „wąskich” zakresów wspieranych w ramach poszczególnych działań, co pozwala w pewnym sensie na „dostosowywanie” się LSR do sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru. Obszar objęty LSR jest zróżnicowany, jednak dominują tutaj potrzeby związane z obsługą mieszkańców - rozwija się rynek usług w tym w szczególności branże wskazane do wsparcia w ramach działań przedsiębiorczych, praktycznie każdy rodzaj nowej czy zmodernizowanej infrastruktury publicznej znajdzie użytkowników.

Najważniejsze zagrożenia mogą wynikać z czynników zewnętrznych (np. geopolitycznych) w postaci np. wojny, klęski żywiołowej czy negatywnych procesów geostrategicznych.

Aktualnie nie zauważono negatywnego wpływu sytuacji społeczno- gospodarczej na LSR.

4b. Czy widać zróżnicowania potrzeb między poszczególnymi gminami? Jak i jak można na nie zareagować?

Podmioty ze wszystkich gmin aplikują o środki dostępne przez LGD, wszystkie gminy są tak samo aktywne i chcą czerpać środki z różnych naborów ogłaszanych przez LGD, co wyraźnie widać w naborach organizowanych w 2025.

5. Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?

Zastosowane w LSR wskaźniki są zróżnicowane i oparte o wykaz wskaźników wskazanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w podręczniku do tworzenia LSR. Zebrani na warsztacie ustalili, że wskaźniki przyjęte dla LSR pozwalają w sposób czytelny wskazać efektywność realizacji strategii oraz w sposób liczbowy przedstawić korelację „kwota wydatkowanych środków – rozwój obszaru LGD”.

5a. Czy zbierane dane są wiarygodne, a źródła trafne?

Zbierane dane dla określenia stopnia realizacji wskaźników są trafne, oparte wprost o zapisy z wniosków o przyznanie pomocy lub/i dane od wnioskodawców.

Wszyscy beneficjenci, którzy zakończą realizację operacji, będą wzywani do składania ankiet monitorujących, które pozwolą na uzyskiwanie wiarygodnych i rzetelnych danych pozwalających monitorować efektywność wdrażania LSR.

5b. Jeśli nie to jakie zmiany można wprowadzić na tym etapie?

Uczestnicy warsztatu wskazali, iż na tym etapie nie ma potrzeby wprowadzania zmian.

6. Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?

Dyskusja na warsztacie refleksyjnym potwierdziła dotychczas stosowane zdanie uczestników z poprzednich warsztatów refleksyjnych, że procedury wyboru i realizacji operacji są skomplikowane, nieprzyjazne i zbyt skomplikowane dla beneficjentów. Jednak stosowanie przez LGD procedur jest konieczne, aby prawidłowo prowadzić proces wdrażania LSR.

6a. Jakie zmiany można wprowadzić w procedurach na tym etapie by podnieść ich użyteczność?

Procedury wynikają z wyższych źródeł prawa i na tym etapie LGD nie ma wpływu na ich zmianę.

7. Jaka jest skuteczność działania biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?

W ocenie uczestników warsztatu refleksyjnego działalność biura LGD jest zadowalająca, a zakres i formy informacji i promocji są różnorodne. Biuro prowadzi doradztwo bezpośrednie stacjonarnie w biurze LGD, drogą mailową oraz telefoniczną.

Dostępny budżet LSR jest na bieżąco wykorzystywany.

Założenia dot. wdrażania Planu komunikacji w roku 2025 zostały spełnione i wyglądały one w następujący sposób:

- W roku 2025 roku ukazały się w 6 lokalnych gazetkach gminnych 2 artykuły dotyczące prowadzonych przez LGD działań oraz planowanych naborów wniosków (realizacja działań: Kampania informacyjno-edukacyjna na temat naborów planowanych w bieżącym roku), wspomniane artykuły ukazały się także na 6 stronach internetowych/ portalach społecznościowych poszczególnych gmin członkowskich LGD.
- Prowadzono doradztwo i udzielano informacji na temat planowanych naborów wniosków potencjalnym beneficjentom, doradztwo prowadzono stacjonarnie (konsultacje przed naborami wniosków), telefonicznie oraz mailowo. W sumie z doradztwa stacjonarnego prowadzonego w Biurze LGD w roku 2025 skorzystało 12 osób. Wiele osób korzystało z formy doradztwa mailowego oraz telefonicznego (dziennie odbierano szacunkowo 5 telefonów dot. planowanych naborów oraz

wypełniania wniosku oraz załączników do niego, co daje ok. 250 dni roboczychx5 telefonów dziennie=1250 telefonów/rok).

- Opracowano i wydrukowano 2 roll-upy promujące fundusze: EFRR i EFS+.
- Odbyło się 8 spotkań informacyjno-edukacyjnych przed planowanymi naborami wniosków w następujących terminach: 1. 28.01.2025 – spotkanie dot. działania 7.6 Infrastruktura kultury (EFRR); 2. 28.01.2025 – spotkanie dot. działania 6.22 Placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (EFRR); 3. 18.02.2025 -spotkanie dot.działania Start działalności gospodarczej (EFRROW); 4. 28.01.2025 -spotkanie dot. działania Rozwój działalności gospodarczej (EFRROW); 5. 26.08.2025- spotkanie dot. działania Start działalności gospodarczej (EFRROW); 6. 26.08.2025-spotkanie dot. działania Rozwój działalności gospodarczej (EFRROW); 7. 20.10.2025- spotkanie dot. działania 6.22 Placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (EFS+); 8. 12.11.2025 – spotkanie dot. działania 7.6 Infrastruktura kultury (EFRR). W sumie w spotkaniach informacyjno-edukacyjnych wzięły udział 62 osoby.
- Dnia 14 września 2025 roku na Rynku w Słomnikach odbyło się wydarzenie własne Stowarzyszenia, czyli Festiwal Kulinaryny, promujący działania lokalnej grupy działania oraz promujący dorobek Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Stowarzyszenia Korona Północnego Krakowa.
- W roku 2025 stronę internetową www.koronakrakowa.pl odwiedziło ok. 5800 użytkowników

8. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR?

Uczestnicy warsztatu wskazali następujące zmiany:

- stały kontakt z beneficjentami, pomoc w uzupełnieniach/ wyjaśnieniach, do których zostali wezwani, intensyfikacja bezpośredniego doradztwa i konsultacji projektów z Wnioskodawcami
- stała współpraca z UMWM celem dopełniania wszelkich zobowiązań wynikających z procesu wdrażania LSR.

9. Inne zagadnienia związane z procesem realizacji LSR.

-

10. Sposób wykorzystania rekomendacji.

Zagórzycy Dworskie, luty 2026r.

